

Нова српска политичка мисао спровела је анкету чији је циљ био испитивање ставова грађана Србије о Јосипу Брозу Титу[1] и Слободану Милошевићу[2]. Специфичност овог истраживања је била то што у њему није мерено само колики проценат има позитивно, а колики негативно мишљење о Титу и Милошевићу, већ се желело видети какво мишљење о двојци лидера, који су обележили српску историју друге половине XX века, имају присталице Вучићевог режима, а какав противници истог. Иако је такво истраживање само по себи унапред значило да ће и међу присталицама и међу противницима Вучићевог режима бити и оних који позитивно оцењују улогу Тита и Милошевића, или само једног од поменуте двојце лидера, или пак негативно виде обојицу – сами резултати ипак показују значајне разлике.

Вучић, са друге стране, има посебан „стил“ који подразумева то да он и његови медији грме против Албанаца и других суседа, али да им истовремено препуштају једну по једну од преосталих српских институција на Косову. А све то наравно представе као „победу

од 5:0“

Тако Тита позитивно оцењује **41.4%** присталица Вучићевог режима, а негативно тек мало више, односно **43.2%**. Милошевића пак као позитивну личност види чак **68.2%**, док о њему лоше мишљење има тек **10.8%** њих. Када је пак реч о противницима Вучићевог режима, ту о Титу добро мишљење има **25.8%** њих (негативно **55.7%**), док Милошевића позитивно оцењује тек **13.3%**, а негативно чак **69.3%**. Из свега се види да међу онима који подржавају актуелну власт има изразито висок проценат њих који добро мишљење имају и о Титу и о Милошевићу.

Ту се поставља важно питање за размишљање – које су то велике сличности између Тита, Милошевића и Вучића? Наиме, оне би морале постојати уколико тако велики број људи позитивно мишљење има о свој тројници истовремено. Али ту већ настаје проблем. Онима који са носталгијом гледају на Титов период као време када смо имали „углед у свету“ Милошевић често изгледа као човек који нас је „посвађао са целим светом“. Или уколико им пак Тито делује као човек који је 1948. године „забо леђа у нож Русији“ Милошевић им лако може изгледати као неко ко је „бранио Србију од Новог светског поретка“. Са друге стране Вучић, као неко ко је на челу catch all партије без идеологије, мало говори како нас/њега/Србију сви поштују[3], амало како „многима сметамо због силног напретка“[4]и како „уложише силан новац да га сруше“[5].

Даље, онима који воле Тита његова национална политика може изгледати као „братство и јединство“ када „није било битно ко је које нације, већ само какав је човек“, или пак као „разбијање Срба измишљањем нових нација“ – уколико га не воле. Милошевић им пак може изгледати као неко ко је „разбио Југославију“ и „покренуо ратове“ против наше „бивше браће“, или пак као неко ко је „вратио Косово и Војводину“ и покушао да „спаси државу у којој су сви Срби живели заједно“. Све наравно у складу са тиме да ли се о њему мисли добро или лоше. Вучић, са друге стране, има посебан „стил“ који подразумева то да он и његови медији грме против Албанаца и других суседа, али да им истовремено препуштају једну по једну од преосталих српских институција на Косову. А све то наравно представе као „победу од 5:0“.

Наравно, између Тита и Милошевића и поред великих разлика постоје и незанемарљиве сличности. Време првог је обележила изградња социјализма, а другог покушаји да се колико-толико тог економског система сачува у условима насталим након тријумфа капитализма у Хладном рату и санкција које су уследиле. Постојао је и макар формални партијски континуитет, јер је Милошевићев СРС настао трансформацијом Савеза комуниста Србије. У школама се и даље о партизанима учило као о једином антифашистичком покрету, а много тога је и на симболичном нивоу остало исто – држава се и даље звала Југославија, застава је била плаво-бело-црвена тробојка, а химна је остала „Хеј Словени“. Другим речима у очима многих Милошевић је једноставно изгледао као неко које наставио тамо где је Тито стао и у складу са тим су волели, те се још увек радо сећају обојице. Али где су у целој причи Вучић и СНС? Напредњаци су као странка настали 2008. издвајањем из СРС, која је пак настала из краткотрајног Српског четничког покрета основаног од стране Војислава Шешеља. Он и данас често хвали актуелни режим у ТВ емисијама, а сам Вучић криви партизане што „нису ослободили Јасеновац“[6].

Дакле, уколико и поред бројних разлика између Тита и Милошевића ипак постоје и неке сличности услед којих многи лако цене и једног и другог, Вучића је некако много теже надовезати на тај „континуитет“. Па како онда тако пуно њих то чини без проблема? Шта је уопште заједничка црта свој тројци? Неки прорезимски аналитичари би могли покушати да препознају наводну бригу о сиромашним слојевима, па смо тако имали прилику чути чак и то како је СНС „једина партија која се заправо бави радним народом“[7]?! Ова прича наравно не пије воду, јер Вучић као неко ко се противи забрани ради недељом[8], ко бесни на сам помен идеје о седмочасовном радном времену, ко сматра да је „и 40 сати недељно мало“[9] и ко критикује чак и државе Западне Европе због „регула које ограничавају радно време“ и „давања огромних права радничким синдикатима“[10] тешко да може бити неко ко се „бави радничком класом“. Осим уколико то „бављење“ није размишљање о томе како да тим радницима манипулише путем телевизије и новина, како да прековремено раде за минималац и како да их њихови послодавци уцене да за неку црквицу долазе на митинге СНС. Главни стуб и ударна песница Вучићевог режима нису радници, већ коалиција новокомпоноване празилук-буржоазије и лумпенпролетаријата. Симбол првих је Београд на води, а других Ђациленд – од којих је сваки криминалан на свој начин.

Тако да, када се све сабере и одузме, видимо да је једина ствар која је заједничка Титу, Милошевићу и Вучићу то што су сви они „чврсторукаши“. А пошто су идеолошке разлике њих тројце велике лако можемо видети да они који са симпатијама гледају на све њих спадају у људе којима је најважније да на челу државе имамо „вођу“ са имицом „великог тате“ коме ће се они дивити. Реч је о људима које је несретан стицај околности и вишегодишња – па и вишедеценијска – лоботомизација довела до тога да стављају знак

једнакости између власти и државе. Па онда у складу са тиме свако противљење власти тумаче као непријатељски став не само према држави већ и према самом народу. Такво схватање политике припада филозофији премодерне епохе када је владар могао рећи „држава, то сам ја“. Он представља сушту супротност оним вредностима за које се наш народ борио почев од Првог српског устанка и даље кроз читаву своју модерну историју, јер циљ није био да се страни кабадахија замени домаћим, већ је идеал подразумевао како слободу споља у односу на стране силе, тако и ону изнутра у односу на сопствену власт. Без промене тог менталитета никоме у овој држави неће бити боље ни као Србину ни као грађанину, осим врло уског круга људи повезаних са влашћу. И само на тај начин можемо спречити да нам се неки нови Вучић појави у будућности.

Тако да ваља размислити о томе да ли је можда тешко смењив владар заправо нешто што више одговара баш страном фактору који притиска државу, јер је он најефикаснији гарант спровођења њихових жеља. И не само спровођења већ и пацификовања јавности, јер се те ствари представљају као „важне непопуларне мере“

Неки можда мисле да је „јака“ – што у пракси заправо значи веома тешко смењива – власт једино што гарантује да ће мали народ под честим притиском великих сила успети у пружању каквог таквог отпора. Али наша историја сведочи управо супротно. Епоху краља Милана Обреновића обележило је затварање политичких противника и смењивање влада по вољи владара и у то време смо добили Тајну конвенцију са Аустро-Угарском 1881. и бесмислен рат са Бугарима 1885. који смо узгред изгубили. Са друге стране смо имали краља Петра I Карађорђевића (преводиоца чувеног дела *О слободи*

Џона Стјуарта Мила) који се много мање мешао у дневну политику и за време којег ни Никола Пашић, најутицајнији политичар тог времена, није све време био на власти – и тада смо изашли као победници у два балканска и једном светском рату. АВНОЈ-евске границе смо такође добили за време једног веома јаког владара какав је био Тито. А читава ствар са тим границама, као и са каснијим „федерирањем федерације“ и уставом из '74. тешко да би протекла баш тако глатко и без значајнијег отпора да код једног значајног дела становништва није постојала инертност и поверење у „великог вођу“ ма шта он радио.

Тако да ваља размислити о томе да ли је можда тешко смењив владар заправо нешто што више одговара баш страном фактору који притиска државу, јер је он најефикаснији гарант спровођења њихових жеља. И не само спровођења већ и пацификовања јавности, јер се те ствари представљају као „важне непопуларне мере“. Не заборавимо уосталом да је Борису Тадићу један незанемарљив број њих за много мање ствари говорио „издаја“, док су коментари за много проблематичније ствари које је радио и које

Тито, Слоба и Вучић - сличности и разлике

Пише: Ненад Пиваш
петак, 08 мај 2026 08:59

још ради Вучић били „ваљда он зна шта ради“ или евентуално „јадан, морао је“ и сл.

[1] <https://is.gd/M2hD2e>

[2] <https://is.gd/Luzosx>

[3] <https://is.gd/BN54OR>

[4] <https://is.gd/z6woKP>

[5] <https://is.gd/sYsQ9j>

[6] <https://is.gd/drxsMe>

[7] <https://is.gd/G1XScz>

[8] <https://is.gd/SNrm5C>

[9] <https://is.gd/4L7Fuz>

Тито, Слоба и Вучић - сличности и разлике

Пише: Ненад Пиваш
петак, 08 мај 2026 08:59

[10] <https://is.gd/nV8MwJ>